

Warszawa, dnia 15 grudnia 2022 r.

Poz. 2640

USTAWA

z dnia 1 grudnia 2022 r.

o zmianie ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 187 i 1488) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w tytule ustawy ogólne określenie przedmiotu ustawy otrzymuje brzmienie:
„o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej”;
- 2) w art. 1 w pkt 3 po wyrazach „zwanego dalej „Funduszem”” dodaje się wyrazy „, , oraz Rady Edukacji Finansowej”;
- 3) w art. 2 w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:
„a) będącego osobą fizyczną ubezpieczającego, ubezpieczonego, uposażonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, spadkobiercę posiadającego interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności lub spełnieniu świadczenia z umowy ubezpieczenia,”;
- 4) w art. 17:
 - a) w ust. 1:
 - pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) informowanie właściwych organów nadzoru i kontroli o dostrzeżonych nieprawidłowościach,”;
 - uchyla się pkt 6,
 - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Do zadań Rzecznika należy także:
 - 1) inicjowanie i organizowanie działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie zwiększania świadomości finansowej społeczeństwa, w szczególności w dziedzinie funkcjonowania rynku finansowego, wykorzystania innowacyjnych technologii i możliwych zagrożeń występujących w tych dziedzinach;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, ustawę z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawę z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawę z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, ustawę z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, ustawę z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, ustawę z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, ustawę z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, ustawę z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń, ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz ustawę z dnia 7 lipca 2022 r. o finansowaniu społecznym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom.

- 2) współpraca z organizacjami pozarządowymi, społecznymi i zawodowymi, do których celów statutowych należy ochrona praw konsumentów, oraz współdziałanie ze stowarzyszeniami, ruchami obywatelskimi, innymi dobrowolnymi zrzeszeniami i fundacjami oraz z zagranicznymi i międzynarodowymi organami i organizacjami na rzecz ochrony praw konsumentów.”;
- c) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Rzecznik może być reprezentantem grupy, o którym mowa w art. 4 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 446 oraz z 2022 r. poz. 2640).”;
- 5) w art. 18:
 - a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W celu realizacji zadań Rzecznik może ustanowić pełnomocników terenowych spośród pracowników Biura Rzecznika, wyznaczając terytorialny zasięg ich działania oraz zakres realizowanych zadań.”;
 - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii Rzecznika, nadaje, w drodze zarządzenia, statut, w którym określa organizację Biura Rzecznika, mając na względzie potrzebę zapewnienia sprawnego wykonywania zadań przez Rzecznika.”;
- 6) po art. 19 dodaje się art. 19a w brzmieniu:

„Art. 19a. 1. Pracami Biura Rzecznika kieruje dyrektor generalny Biura Rzecznika.
2. Dyrektor generalny Biura Rzecznika podlega bezpośrednio Rzecznikowi.
3. Do dyrektora generalnego Biura Rzecznika stosuje się odpowiednio przepisy art. 13 pkt 2–5 oraz art. 23.
4. Do zadań dyrektora generalnego Biura Rzecznika stosuje się odpowiednio art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1691).”;
- 7) art. 20 otrzymuje brzmienie:

„Art. 20. 1. Podmiot rynku finansowego ponosi opłatę na finansowanie działalności Rzecznika i jego Biura w wysokości iloczynu:

 - 1) wysokości składki przypisanej brutto zebranej w roku poprzedzającym o 2 lata rok, za który opłata jest należna, i stawki 0,02875% – w przypadku krajowego zakładu ubezpieczeń;
 - 2) wysokości składki przypisanej brutto, z tytułu umów ubezpieczenia zawartych w związku z wykonywaniem działalności ubezpieczeniowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zebranej w roku poprzedzającym o 2 lata rok, za który opłata jest należna, i stawki 0,03125% – w przypadku zagranicznego zakładu ubezpieczeń;
 - 3) wartości aktywów otwartego funduszu emerytalnego, zarządzanego przez powszechne towarzystwo emerytalne, według stanu na koniec roku poprzedzającego o 2 lata rok, za który opłata jest należna, i stawki 0,00013% – w przypadku powszechnego towarzystwa emerytalnego;
 - 4) wysokości posiadanych funduszy własnych, według stanu na koniec roku poprzedzającego o 2 lata rok, za który opłata jest należna, i stawki 0,125% – w przypadku krajowej instytucji płatniczej oraz krajowej instytucji pieniądza elektronicznego;
 - 5) średniej wartości przychodów ogółem w roku poprzedzającym o 2 lata rok, za który opłata jest należna, i stawki 0,025% – w przypadku dostawcy świadczącego wyłącznie usługę dostępu do informacji o rachunku;
 - 6) wartości wykonanych transakcji płatniczych w roku poprzedzającym o 2 lata rok, za który opłata jest należna, i stawki 0,00075% – w przypadku małej instytucji płatniczej;
 - 7) wartości średniej rocznej sumy aktywów bilansowych wyliczanej na podstawie wartości ustalonych na ostatni dzień każdego miesiąca danego roku za rok poprzedzający o 2 lata rok, za który opłata jest należna, i stawki 0,00138% – w przypadku banku;
 - 8) wartości średniej rocznej sumy aktywów bilansowych wyliczanej na podstawie wartości ustalonych na ostatni dzień każdego miesiąca danego roku za rok poprzedzający o 2 lata rok, za który opłata jest należna, i stawki 0,00138% – w przypadku spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej;
 - 9) sumy wartości średniej rocznej aktywów funduszy inwestycyjnych, aktywów zbiorczych portfeli papierów wartościowych oraz portfeli, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych, zarządzanych przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych, wyliczanej na podstawie wartości ustalonych na ostatni dzień każdego miesiąca roku poprzedzającego o 2 lata rok, za który opłata jest należna, i stawki 0,00013% – w przypadku towarzystwa funduszy inwestycyjnych;

- 10) sumy wartości aktywów alternatywnych spółek inwestycyjnych zarządzanych przez zarządzającego ASI, wyliczanej według stanu na koniec roku poprzedzającego o 2 lata rok, za który opłata jest należna, i stawki 0,00013% – w przypadku zarządzającego ASI;
- 11) średniej wartości przychodów ogółem w roku poprzedzającym o 2 lata rok, za który opłata jest należna, i stawki 0,025% – w przypadku firmy inwestycyjnej, przy czym wartość przychodów ogółem stanowi suma następujących pozycji rachunku zysków i strat:
 - a) przychody z działalności maklerskiej,
 - b) przychody z instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu,
 - c) przychody z instrumentów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności,
 - d) przychody z instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży,
 - e) pozostałe przychody operacyjne,
 - f) przychody finansowe– pomniejszona o dywidendy otrzymane od jednostek zależnych i stowarzyszonych, które są obowiązane do wnoszenia opłat na finansowanie działalności Rzecznika i jego Biura;
- 12) wartości średniorocznej sumy aktywów za rok poprzedzający o 2 lata rok, za który opłata jest należna, i stawki 0,025% – w przypadku instytucji pożyczkowej, przy czym sumę aktywów stanowi wartość bilansowa aktywów obejmujących wyłącznie wierzytelności danej instytucji pożyczkowej z tytułu umów, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim;
- 13) średniej wartości przychodów z tytułu świadczenia usług finansowania społecznościowego, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2020/1503, w roku poprzedzającym o 2 lata rok, za który opłata jest należna, i stawki 0,025% – w przypadku dostawcy usług finansowania społecznościowego.

2. W przypadku zagranicznych firm inwestycyjnych oraz zagranicznych osób prawnych z siedzibą na terytorium państwa należącego do Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju lub do Światowej Organizacji Handlu, innego niż państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, wartość przychodów ogółem oblicza się z działalności maklerskiej prowadzonej przez te podmioty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. W przypadku firmy inwestycyjnej będącej bankiem prowadzącym działalność maklerską wysokość opłaty na finansowanie działalności Rzecznika i jego Biura za dany rok oblicza się na zasadach określonych odpowiednio w ust. 1 pkt 7.

4. W przypadku gdy dany podmiot rynku finansowego wykonuje działalność w obszarze działalności więcej niż jednego podmiotu, o którym mowa w ust. 1, wysokość należnej opłaty na finansowanie Rzecznika i jego Biura oblicza się na zasadach określonych dla tego podmiotu rynku finansowego, z którego obszaru działalności dany podmiot uzyskuje największe przychody, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok, za który opłata jest należna.

5. Nie pobiera się opłaty na finansowanie działalności Rzecznika i jego Biura, jeżeli jej wysokość wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia jej w terminie nie przekracza trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe za traktowanie przesyłki listowej jako poleconej.

6. Podmiot rynku finansowego rozpoczynający działalność pierwszą opłatą na finansowanie działalności Rzecznika i jego Biura ponosi w roku następującym 2 lata po roku, w którym rozpoczął działalność.

7. Do dnia 31 marca podmiot rynku finansowego, o którym mowa w ust. 1:

- 1) składa Rzecznikowi, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, do którego dostęp nadaje Rzecznik, roczną deklarację o wysokości opłaty na finansowanie działalności Rzecznika i jego Biura zawierającą dane podmiotu rynku finansowego, wysokość opłaty na finansowanie działalności Rzecznika i jego Biura w danym roku oraz imię i nazwisko osoby upoważnionej do sporządzenia deklaracji;
- 2) wnosi opłatę na finansowanie działalności Rzecznika i jego Biura.

8. Jeżeli podmiot rynku finansowego, o którym mowa w ust. 1, nie złoży w terminie, o którym mowa w ust. 7, deklaracji, o której mowa w tym przepisie, Rzecznik wydaje decyzję, w której określa wysokość opłaty na finansowanie działalności Rzecznika i jego Biura należnej od tego podmiotu.

9. Opłata na finansowanie działalności Rzecznika i jego Biura nie podlega zwrotowi w przypadku zakończenia działalności przez podmiot rynku finansowego w ciągu roku, za który została wniesiona.

10. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do opłaty na finansowanie działalności Rzecznika i jego Biura stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.²⁾).

11. Opłata na finansowanie działalności Rzecznika i jego Biura podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

12. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres danych podmiotu rynku finansowego i informacji, które należy zawrzeć w deklaracji, o której mowa w ust. 7, sposób jej sporządzenia oraz nadawania dostępu do systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 7 pkt 1, mając na uwadze potrzebę zapewnienia sprawności i skuteczności działania Rzecznika i jego Biura, bezpiecznego przekazania tej deklaracji drogą elektroniczną, poprawności danych zawartych w tej deklaracji oraz zapewnienia skutecznej egzekucji opłaty na finansowanie Rzecznika i jego Biura.”;

8) po art. 20 dodaje się art. 20a i art. 20b w brzmieniu:

„Art. 20a. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 20 ust. 8, lub w celu zweryfikowania wysokości należnych opłat na finansowanie działalności Rzecznika i jego Biura za dany rok Rzecznik występuje do Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego o przekazanie danych o:

- 1) wysokości składki przypisanej brutto krajowych zakładów ubezpieczeń;
- 2) średniej rocznej wartości aktywów otwartych funduszy emerytalnych, wyliczonej na podstawie wartości ustalonych na ostatni dzień każdego miesiąca danego roku;
- 3) średniej rocznej wysokości funduszy własnych krajowych instytucji płatniczych oraz krajowych instytucji pieniądza elektronicznego, wyliczonej na podstawie wartości ustalonych na ostatni dzień każdego miesiąca danego roku;
- 4) wartości transakcji płatniczych wykonanych przez małe instytucje płatnicze;
- 5) średniej rocznej sumie aktywów bilansowych banków oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, wyliczonej na podstawie wartości ustalonych na ostatni dzień każdego miesiąca danego roku;
- 6) średniej rocznej sumie wartości aktywów funduszy inwestycyjnych, aktywów zbiorczych portfeli papierów wartościowych oraz portfeli, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych, zarządzanych przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych, wyliczonej na podstawie wartości ustalonych na ostatni dzień każdego miesiąca danego roku;
- 7) średniej rocznej sumie wartości aktywów alternatywnych spółek inwestycyjnych zarządzanych przez zarządzających ASI, wyliczonej na podstawie wartości ustalonych na ostatni dzień każdego miesiąca danego roku;
- 8) wartości przychodów firm inwestycyjnych;
- 9) średniej wartości przychodów dostawcy usług finansowania społecznościowego z tytułu świadczenia usług finansowania społecznościowego, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2020/1503, wyliczonej na podstawie wartości ustalonych na ostatni dzień każdego miesiąca danego roku.

2. Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego przekazuje Rzecznikowi, w postaci dokumentu elektronicznego, dane, o których mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia Rzecznika o przekazanie tych danych. W przypadku braku tych danych Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego informuje Rzecznika o przewidywanym terminie ich otrzymania, a po ich otrzymaniu przekazuje je w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania.

3. Wysokość składek przypisanych brutto zebranych przez zagraniczne zakłady ubezpieczeń z tytułu umów ubezpieczenia zawartych w związku z wykonywaniem działalności ubezpieczeniowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ustala się na podstawie informacji otrzymanych od zagranicznych zakładów ubezpieczeń.

4. Wartość przychodów z działalności maklerskiej prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez zagraniczne firmy inwestycyjne oraz zagraniczne osoby prawne z siedzibą na terytorium państwa należącego do Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju lub do Światowej Organizacji Handlu, innego niż państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, ustala się na podstawie informacji otrzymanych od tych podmiotów.

5. Wysokość średniej rocznej sumy aktywów instytucji pożyczkowych, wyliczonej na podstawie wartości ustalonych na ostatni dzień każdego miesiąca danego roku, ustala się na podstawie informacji otrzymanych od instytucji pożyczkowych.

6. Średnią wartość przychodów ogółem dostawców świadczących wyłącznie usługę dostępu do informacji o rachunku ustala się na podstawie informacji otrzymanych od dostawców świadczących wyłącznie usługę dostępu do informacji o rachunku.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1598, 2076, 2105, 2262 i 2328 oraz z 2022 r. poz. 835, 974, 1265, 1301, 1933 i 2180.

Art. 20b. 1. W przypadku stwierdzenia rozbieżności między danymi posiadanymi przez Rzecznika a wysokością opłaty na finansowanie działalności Rzecznika i jego Biura wykazaną przez podmiot rynku finansowego w deklaracji, o której mowa w art. 20 ust. 7 pkt 1, Rzecznik występuje do podmiotu rynku finansowego o udzielenie wyjaśnień w zakresie tych rozbieżności. Podmiot rynku finansowego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku Rzecznika, udziela Rzecznikowi wyjaśnień lub składa korektę deklaracji, o której mowa w art. 20 ust. 7 pkt 1.

2. W przypadku nieudzielenia przez podmiot rynku finansowego wyjaśnień lub niezłożenia korekty deklaracji, o których mowa w ust. 1, albo gdy złożona korekta nie uwzględnia rozbieżności, Rzecznik wydaje decyzję, w której określa wysokość opłaty na finansowanie działalności Rzecznika i jego Biura należnej od tego podmiotu.”;

9) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. 1. Podstawą gospodarki finansowej Biura Rzecznika jest sporządzony i zatwierdzony przez Rzecznika roczny plan finansowy. Rzecznik przekazuje ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych projekt rocznego planu finansowego, w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.

2. W przypadku gdy zrealizowano przychody wyższe od prognozowanych w trakcie roku budżetowego, w rocznym planie finansowym mogą być dokonywane przez Rzecznika zmiany wysokości przychodów i kosztów.

3. W trakcie roku budżetowego w rocznym planie finansowym mogą być dokonywane przez Rzecznika zmiany pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztów.

4. Rzecznik niezwłocznie informuje ministra właściwego do spraw instytucji finansowych o zmianach w rocznym planie finansowym dokonanych w trakcie roku budżetowego zgodnie z ust. 2 i 3.”;

10) po art. 21 dodaje się art. 21a i art. 21b w brzmieniu:

„Art. 21a. 1. Rzecznik tworzy następujące fundusze własne:

- 1) fundusz podstawowy;
- 2) fundusz zapasowy.

2. Fundusz podstawowy odzwierciedla równowartość mienia Biura Rzecznika na dzień jego utworzenia.

3. Fundusz zapasowy zwiększa się o zysk netto i zmniejsza się o stratę netto.

Art. 21b. 1. Jeżeli w wyniku przeprowadzonego przez Rzecznika przeglądu, na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok, w którym jest on przeprowadzany, skumulowana wartość przychodów w okresie objętym przeglądem od podmiotów rynku finansowego pomniejszona o koszty poniesione w tym okresie przez Rzecznika i jego Biuro przekracza 50% przychodów uzyskanych od podmiotów rynku finansowego w roku poprzedzającym rok przeprowadzenia przeglądu, opłata, o której mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1–12, jest obniżana w tym roku o wartość procentową wyliczoną według wzoru:

$$Z = (X/Y - 0,5) \times 100\%$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

Z – procentową wartość obniżenia opłaty,

X – skumulowaną wartość przychodów w okresie objętym przeglądem od podmiotów rynku finansowego pomniejszoną o koszty poniesione w tym okresie przez Rzecznika i jego Biuro, na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok, w którym jest przeprowadzany przegląd,

Y – łączną kwotę przychodów uzyskanych od podmiotów rynku finansowego w roku poprzedzającym rok przeprowadzenia przeglądu.

2. W przypadku gdy procentowa wartość obniżenia opłaty (Z) jest większa lub równa 100%, przyjmuje się, że procentowa wartość obniżenia opłaty wynosi 100%.

3. Przegląd, o którym mowa w ust. 1, jest przeprowadzany raz na 5 lat, w terminie do dnia 1 marca.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Rzecznik, do dnia 10 marca roku, w którym został przeprowadzony przegląd, ogłasza w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” informację o wysokości obniżenia opłaty w tym roku.”;

11) w art. 23 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zajmować innego stanowiska, z wyjątkiem stanowiska dydaktycznego, badawczego lub badawczo-dydaktycznego w podmiocie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.³⁾), ani wykonywać innych zajęć zawodowych;”;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 583, 655, 682, 807, 1010, 1079, 1117, 1459, 2185 i 2306.

12) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. 1. Rzecznik w związku z realizacją swoich zadań może żądać wszczęcia postępowania w sprawach cywilnych na rzecz klientów podmiotów rynku finansowego, jak również wziąć udział w toczącym się postępowaniu cywilnym, jeżeli według jego oceny wymaga tego ochrona praw klientów podmiotów rynku finansowego. W takim przypadku do Rzecznika stosuje się odpowiednio przepisy o prokuratorze.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do postępowań przed Sądem Okręgowym w Warszawie – Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów.”;

13) po art. 26 dodaje się art. 26a w brzmieniu:

„Art. 26a. Rzecznik działając w charakterze reprezentanta grupy, o którym mowa w art. 4 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, może wytoczyć powództwo w postępowaniu grupowym na rzecz:

- 1) klientów podmiotów rynku finansowego;
- 2) osób fizycznych, których roszczenia wynikają z umów o świadczenie usług lub wykonywania czynności przez instytucję finansową w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2536).”;

14) uchyla się art. 29;

15) art. 31 otrzymuje brzmienie:

„Art. 31. Podmiot rynku finansowego lub podmiot wskazany w art. 25 ust. 1 pkt 1, który otrzymał wniosek Rzecznika w sprawach objętych zakresem jego działalności, jest obowiązany niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, poinformować Rzecznika o podjętych działaniach lub zajętych stanowisku oraz przekazać żądane dokumenty lub informacje, w tym także informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) oraz inne informacje podlegające ochronie na podstawie odrębnych przepisów.”;

16) w art. 32:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na podmiot rynku finansowego, który narusza obowiązki nałożone w art. 4, art. 6–10, art. 30 i art. 31, Rzecznik może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną do wysokości 1 000 000 zł.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Na podmiot wskazany w art. 25 ust. 1 pkt 1, który narusza obowiązek nałożony w art. 31, Rzecznik może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną do wysokości, o której mowa w ust. 1.

1b. Na podmiot rynku finansowego, który narusza art. 37, Rzecznik może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną do wysokości 100 000 zł.”;

c) uchyla się ust. 3,

d) dodaje się ust. 4–7 w brzmieniu:

„4. Rzecznik może nadać rygor natychmiastowej wykonalności decyzji w całości albo w części, jeżeli wymaga tego ochrona praw klientów podmiotów rynku finansowego lub ważny interes klientów podmiotów rynku finansowego.

5. Od decyzji wydanych przez Rzecznika, o których mowa w ust. 1–1b, przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy do Rzecznika.

6. Rzecznik publikuje na swojej stronie internetowej informację o karze pieniężnej nałożonej na podstawie ostatecznej decyzji na podmioty, o których mowa w ust. 1 i art. 25 ust. 1 pkt 1, zawierającą:

- 1) nazwę lub firmę podmiotu, na który nałożono karę;
- 2) informację o wysokości nałożonej kary;
- 3) informację o przepisach prawnych stanowiących podstawę wydania decyzji.

7. Informacja, o której mowa w ust. 6, jest publikowana na stronie internetowej Rzecznika przez okres 5 lat, licząc od dnia jej publikacji.”;

17) w art. 34:

a) w ust. 1 uchyla się pkt 2,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, jest jawne.”;

18) art. 40 otrzymuje brzmienie:

„Art. 40. 1. W przypadku braku polubownego zakończenia postępowania Rzecznik, na wniosek strony postępowania sporządza opinię, w której zawiera w szczególności ocenę prawną stanu faktycznego w przedmiotowym postępowaniu.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się w terminie 14 dni od dnia doręczenia protokołu z przebiegu postępowania, o którym mowa w art. 41 ust. 1. Wniosek złożony po upływie terminu pozostawia się bez rozpoznania, chyba że strona nie złożyła go w terminie z ważnych przyczyn, które uprawdopodobni wraz ze składanym wnioskiem.

3. Do zachowania terminu, o którym mowa w ust. 2, wystarczające jest nadanie wniosku przesyłką pocztową w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej lub jego przesłanie za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344) na adres wskazany w piśmie Rzecznika doręczającym protokół z przebiegu postępowania.

4. Opinia jest sporządzana w terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku o jej sporządzenie i doręczana stronie, która wniosła o jej sporządzenie. W przypadku postępowań szczególnie skomplikowanych pod względem prawnym lub o obszernym materiale dowodowym Rzecznik może przedłużyć termin sporządzenia opinii o 30 dni, informując o tym stronę, która wniosła o jej sporządzenie, oraz podając przewidywalny termin sporządzenia opinii.”;

19) w art. 41 uchyla się ust. 3;

20) uchyla się rozdział 4a;

21) po rozdziale 4a dodaje się rozdział 4b w brzmieniu:

„Rozdział 4b

Fundusz Edukacji Finansowej i Rada Edukacji Finansowej

Art. 43f. 1. Fundusz jest państwowym funduszem celowym w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.⁴⁾).

2. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw instytucji finansowych.

3. Obsługę Funduszu zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw instytucji finansowych.

Art. 43g. Przychodami Funduszu są wpływy z tytułu:

- 1) kar pieniężnych nakładanych przez Komisję Nadzoru Finansowego na podstawie ustaw, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 660, 872, 1488, 1692, 2185 i 2339), oraz art. 3c ust. 1 pkt 5, art. 3g ust. 1 pkt 7 i art. 3h ust. 2 pkt 2 tej ustawy, z wyjątkiem kar pieniężnych nakładanych przez Komisję Nadzoru Finansowego na podstawie art. 138 ust. 3 pkt 3a i art. 141 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe oraz art. 72 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych;
- 2) kar pieniężnych, o których mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275 oraz z 2022 r. poz. 2581);
- 3) kar pieniężnych, o których mowa w art. 159 ust. 5a, art. 183 ust. 4a i art. 193 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1302);
- 4) kar pieniężnych, o których mowa w art. 32 ust. 1–1b;
- 5) odsetek;
- 6) innych źródeł.

Art. 43h. Środki zgromadzone w Funduszu przeznacza się na:

- 1) finansowanie lub dofinansowanie edukacji finansowej, w szczególności na:
 - a) opracowywanie i realizację strategii edukacji finansowej,
 - b) organizację kampanii edukacyjnych, informacyjnych lub promocyjnych, mających na celu zwiększenie kompetencji finansowych społeczeństwa,
 - c) opracowywanie i realizację programów edukacyjnych oraz wydawanie publikacji popularyzujących wiedzę w zakresie finansów, rynku finansowego, zagrożeń na nim występujących oraz działających na nim podmiotów,

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1692, 1725, 1747, 1768, 1964 i 2414.

- d) opracowywanie dokumentów i tworzenie narzędzi z zakresu edukacji finansowej innych niż wymienione w lit. a i c,
 - e) wspieranie projektów edukacyjnych i promocyjnych w zakresie finansów i rynku finansowego,
 - f) przeprowadzanie badań w zakresie kompetencji finansowych społeczeństwa i edukacji finansowej;
- 2) zwrot środków z tytułu zmniejszonych albo uchylonych kar pieniężnych, o których mowa w art. 43g pkt 1–4;
 - 3) spłatę zaciągniętych pożyczek, o których mowa w art. 43i ust. 2;
 - 4) koszty obsługi bankowej Funduszu.

Art. 43i. 1. Jeżeli w wyniku zmiany albo uchylecia decyzji kary pieniężne, o których mowa w art. 43g pkt 1–4, zostały zmniejszone albo uchylone, dysponent Funduszu niezwłocznie przekazuje na rachunek organu, który nałożył te kary, środki z przeznaczeniem na zwrot środków z tytułu zmniejszonych albo uchylonych kar pieniężnych, o których mowa w art. 43g pkt 1–4. Środki z przeznaczeniem na zwrot, o którym mowa w zdaniu pierwszym, przekazywane są w wysokości odpowiadającej wysokości zwrotu, jednak nie wyższej niż kwota, która wpłynęła do Funduszu z tytułu zmniejszonej albo uchylonej kary pieniężnej.

2. Na wniosek dysponenta Funduszu, Funduszowi może być udzielona przez ministra właściwego do spraw budżetu nieoprocentowana pożyczka z budżetu państwa z przeznaczeniem na zwrot środków z tytułu zmniejszonych albo uchylonych kar pieniężnych, o których mowa w art. 43g pkt 1–4.

3. Zasady udzielenia pożyczki, o której mowa w ust. 2, oraz jej zwrotu określa umowa, zawarta pomiędzy dysponentem Funduszu a Skarbem Państwa reprezentowanym przez ministra właściwego do spraw budżetu.

Art. 43j. 1. Przy ministrze właściwym do spraw instytucji finansowych działa Rada Edukacji Finansowej, która realizuje zadania z zakresu edukacji finansowej, w tym:

- 1) wyznacza kierunki realizacji zadań finansowanych ze środków Funduszu i określa sposób ich realizacji;
- 2) wyraża opinie w sprawach dotyczących edukacji finansowej przedstawianych przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych;
- 3) opracowuje opinie i wnioski w sprawach dotyczących edukacji finansowej;
- 4) opiniuje wnioski i dokumenty dotyczące działań, o których mowa w art. 43h pkt 1, opracowane przez inne podmioty;
- 5) występuje z wnioskiem do dysponenta Funduszu o sfinansowanie lub dofinansowanie realizacji działań, o których mowa w art. 43h pkt 1.

2. Obsługę Rady Edukacji Finansowej zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw instytucji finansowych.

Art. 43k. 1. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych powołuje w skład Rady Edukacji Finansowej:

- 1) trzech przedstawicieli ministra właściwego do spraw instytucji finansowych;
- 2) przedstawiciela ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 3) przedstawiciela Rzecznika;
- 4) przedstawiciela Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- 5) przedstawiciela Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego;
- 6) przedstawiciela Prezesa Narodowego Banku Polskiego;
- 7) przedstawiciela Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A.;
- 8) przedstawiciela Bankowego Funduszu Gwarancyjnego;
- 9) przedstawiciela Polskiego Funduszu Rozwoju Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, o którym mowa w art. 2 pkt 8 lit. b ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1933 oraz z 2022 r. poz. 807, 872, 1459, 1512 i 2463);
- 10) przedstawiciela Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych powołuje Przewodniczącego Rady Edukacji Finansowej spośród członków Rady Edukacji Finansowej, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

3. W posiedzeniach Rady Edukacji Finansowej mogą uczestniczyć, z głosem doradczym, przedstawiciele izb gospodarczych zrzeszających podmioty rynku finansowego.

4. Rada Edukacji Finansowej podejmuje uchwały zwykłą większością głosów w obecności co najmniej 6 członków.

5. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos Przewodniczącego Rady Edukacji Finansowej.

6. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, regulamin pracy Rady Edukacji Finansowej, mając na uwadze potrzebę zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Rady Edukacji Finansowej.”

Art. 2. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479, z późn. zm.⁵⁾) w art. 3a:

1) w § 1:

a) we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956 i 2469)” dodaje się wyrazy „, , opłaty, o której mowa w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 187, 1488 i 2640)”;

b) po pkt 13 dodaje się pkt 13a w brzmieniu:

„13a) z deklaracji, o której mowa w art. 20 ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej;”;

2) w § 2 w pkt 1 po wyrazach „o której mowa w art. 13² ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi” dodaje się wyrazy „, , w deklaracji, o której mowa w art. 20 ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej”.

Art. 3. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2587) w art. 17 w ust. 1 uchyla się pkt 30a.

Art. 4. W ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2342) w art. 49 po ust. 5a dodaje się ust. 5b w brzmieniu:

„5b. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku udostępnienia informacji objętej tajemnicą zawodową Rzecznikowi Finansowemu, w zakresie niezbędnym do realizacji przez niego ustawowych zadań.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 2324 i 2339) w art. 105 w ust. 1 w pkt 2 lit. wa otrzymuje brzmienie:

„wa) Rzecznika Finansowego, w zakresie niezbędnym do realizacji przez niego ustawowych zadań.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2277) w art. 104 w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) Rzecznikowi Finansowemu;”.

Art. 7. W ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1523, 1488, 1933 i 2185) w art. 281 w ust. 1 w pkt 16 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 17 w brzmieniu:

„17) Rzecznika Finansowego, w zakresie niezbędnym do realizacji przez niego ustawowych zadań.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1500, 1488, 1933 i 2185) w art. 149 pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) Rzecznika Finansowego – w zakresie niezbędnym do realizacji przez niego ustawowych zadań;”.

Art. 9. W ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 660, 872, 1488, 1692, 2185 i 2339) w art. 19e w ust. 1 wyrazy „o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym” zastępuje się wyrazami „o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej”.

Art. 10. W ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275 oraz z 2022 r. poz. 2581) w art. 112 w ust. 2 wyrazy „o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym” zastępuje się wyrazami „o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej”.

Art. 11. W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 924, 1358, 1488, 1933 i 2339) w art. 9f w ust. 1 w pkt 19a wyrazy „o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym” zastępuje się wyrazami „o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej”.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1301, 1692, 1967, 2127, 2180 i 2600.

Art. 12. W ustawie z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 446) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Reprezentantem grupy w zakresie roszczeń:

- 1) klientów podmiotu rynku finansowego w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 187, 1488 i 2640),
- 2) wynikających z umowy o świadczenie usług lub wykonywania czynności na rzecz osoby fizycznej przez instytucję finansową w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2536) – może być Rzecznik Finansowy.”

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. W przypadku gdy powodem jest Rzecznik Finansowy przepisu ust. 4 nie stosuje się.”;

2) w art. 6 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku gdy powodem jest Rzecznik Finansowy do pozwu należy dołączyć oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy.”;

3) po art. 7 dodaje się art. 7a w brzmieniu:

„Art. 7a. Członek grupy nie ponosi kosztów procesu, w którym powodem jest Rzecznik Finansowy.”;

4) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Art. 9a. W przypadku gdy powodem jest Rzecznik Finansowy przepisów art. 8 i art. 9 nie stosuje się.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2360) w art. 15b w ust. 1 wyrazy „o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym” zastępuje się wyrazami „o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej”.

Art. 14. W ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2283) w art. 288 wyrazy „o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym” zastępuje się wyrazami „o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej”.

Art. 15. W ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1302) użyte w art. 167 w ust. 1, w art. 179 w ust. 1, w art. 189 w ust. 2 i w art. 194 w ust. 1 wyrazy „o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym” zastępuje się wyrazami „o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej”.

Art. 16. W ustawie z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 905) w art. 16 w ust. 6 wyrazy „o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym” zastępuje się wyrazami „o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej”.

Art. 17. W ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, z późn. zm.⁶⁾) w art. 15zzg w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym” zastępuje się wyrazami „o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej”.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2120, 2133, 2262, 2269, 2317, 2368 i 2459 oraz z 2022 r. poz. 202, 218, 655, 830, 1301, 1370, 1488, 1561, 1723, 1768, 1783, 2127 i 2185.

Art. 18. W ustawie z dnia 7 lipca 2022 r. o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (Dz. U. poz. 1488 i 2180) w art. 32:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Od dostawcy usług finansowania społecznościowego pobiera się roczną opłatę ustaloną na podstawie średniej wartości przychodów z tytułu świadczenia usług finansowania społecznościowego w okresie ostatnich trzech lat obrotowych poprzedzających rok, za który opłata jest należna, w wysokości nie większej niż 0,5% tej średniej, jednak nie mniejszej niż równowartość w złotych 750 euro.”;

2) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Wartość przychodów z tytułu świadczenia usług finansowania społecznościowego dostawca usługi finansowania społecznościowego wykazuje w informacji dodatkowej, o której mowa w art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

1b. Wartości przychodów stanowiących podstawę ustalenia wysokości opłaty, o której mowa w ust. 1, nie wlicza się do przychodów stanowiących podstawę ustalenia wysokości opłaty należnej od podmiotu będącego dostawcą usług finansowania społecznościowego, w przypadku gdy dany podmiot jest jednocześnie obowiązany do wnoszenia innych opłat na pokrycie kosztów nadzoru, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, ustalanych na podstawie średniej wartości przychodów.”.

Art. 19. 1. Rzecznik Finansowy w związku z realizacją swoich zadań może wziąć udział w postępowaniu cywilnym, wszczętym i niezakończonym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli według jego oceny wymaga tego ochrona praw klientów podmiotów rynku finansowego. W takim przypadku do Rzecznika Finansowego stosuje się odpowiednio przepisy o prokuratorze.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do postępowań przed Sądem Okręgowym w Warszawie – Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Art. 20. Przepisy art. 4 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 12 stosuje się również w przypadku dochodzenia roszczeń za szkodę wyrządzoną przed dniem wejścia w życie tego przepisu.

Art. 21. Do ponoszenia kosztów Rzecznika Finansowego i jego Biura, o których mowa w art. 20 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, za rok 2022 stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 22. Do sporządzenia i zatwierdzenia rocznego planu finansowego Biura Rzecznika Finansowego na rok 2023 stosuje się przepis art. 21 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 23. Przepisu art. 32 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy naruszenie obowiązków nałożonych w art. 4, art. 6–10, art. 30 i art. 31 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, nastąpiło przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 24. Likwiduje się Fundusz Edukacji Finansowej, o którym mowa w rozdziale 4a ustawy zmienianej w art. 1, zwany dalej „likwidowanym Funduszem”.

Art. 25. Tworzy się Fundusz Edukacji Finansowej.

Art. 26. Plan finansowy Funduszu Edukacji Finansowej na rok 2023 sporządza jego dysponent w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 27. Rzecznik Finansowy składa, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, Prezesowi Rady Ministrów oraz ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych sprawozdanie z działalności finansowanej ze środków likwidowanego Funduszu wraz z informacją o wykorzystaniu środków likwidowanego Funduszu za rok 2022.

Art. 28. 1. Środki likwidowanego Funduszu stanowią przychód Funduszu Edukacji Finansowej.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, mogą być wydatkowane przez Fundusz Edukacji Finansowej przed upływem okresu, w którym decyzja w sprawach, o których mowa w art. 43c ust. 1 pkt 1–3 ustawy zmienianej w art. 1, stanie się ostateczna lub przed uprawomocnieniem się wyroku sądu w tych sprawach.

3. Przepis art. 43i ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się odpowiednio do przekazania środków z przeznaczeniem na zwrot środków z tytułu zmniejszonych albo uchylonych kar pieniężnych, w przypadku gdy środki z tytułu zmniejszonej albo uchylonej kary pieniężnej wpłynęły do likwidowanego Funduszu przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a obowiązek zwrotu tych środków powstał po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 29. 1. Do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Rzecznik Finansowy przekazuje ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych informacje i dokumenty niezbędne do dysponowania środkami Funduszu Edukacji Finansowej, w szczególności dane dotyczące rachunków bankowych, na których były gromadzone środki likwidowanego Funduszu, oraz ewidencję księgową operacji związanych z funkcjonowaniem likwidowanego Funduszu, według stanu na dzień przekazania.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych niezwłocznie:

- 1) rozwiązuje lokaty środków likwidowanego Funduszu;
- 2) przekazuje środki z rachunku likwidowanego Funduszu, w tym z lokat, o których mowa w pkt 1, do Funduszu Edukacji Finansowej.

Art. 30. 1. Należności i zobowiązania likwidowanego Funduszu stają się należnościami i zobowiązaniami Funduszu Edukacji Finansowej.

2. Do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Rzecznik Finansowy przekazuje ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych:

- 1) wykaz należności i zobowiązań likwidowanego Funduszu oraz dokumentów z nimi związanych;
- 2) dokumenty, o których mowa w pkt 1.

Art. 31. 1. Prawa i obowiązki wynikające z umów i porozumień zawartych w imieniu likwidowanego Funduszu stają się odpowiednio prawami i obowiązkami Funduszu Edukacji Finansowej.

2. Do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Rzecznik Finansowy przekazuje ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych:

- 1) wykaz umów i porozumień, o których mowa w ust. 1, oraz dokumentów z nimi związanych;
- 2) umowy i porozumienia, o których mowa w ust. 1, oraz dokumenty z nimi związane.

Art. 32. 1. Rada Edukacji Finansowej utworzona na podstawie przepisów dotychczasowych staje się Radą Edukacji Finansowej w rozumieniu rozdziału 4b ustawy zmienianej w art. 1.

2. Osoby, o których mowa w art. 43d ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, pełniące przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy funkcje członków Rady Edukacji Finansowej stają się członkami Rady Edukacji Finansowej, o których mowa w art. 43k ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1.

3. Osoba pełniąca funkcję Przewodniczącego Rady Edukacji Finansowej, powołana zgodnie z art. 43d ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, staje się Przewodniczącym Rady Edukacji Finansowej, o którym mowa w art. 43k ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1.

4. Uchwały Rady Edukacji Finansowej wydane na podstawie art. 43d ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc.

Art. 33. W przypadku gdy różnica pomiędzy wynagrodzeniem, o którym mowa w art. 43c ust. 7 ustawy zmienianej w art. 1, wypłaconym Rzecznikowi Finansowemu za rok 2022, a kosztami poniesionymi przez Rzecznika Finansowego w tym roku w związku z obsługą i realizacją zadań finansowanych ze środków likwidowanego Funduszu, jest dodatnia, Rzecznik Finansowy niezwłocznie przekazuje nadwyżkę wypłaconego wynagrodzenia na rachunek Funduszu Edukacji Finansowej.

Art. 34. W roku 2023 Funduszowi Edukacji Finansowej może zostać udzielona przez ministra właściwego do spraw budżetu dotacja celowa z budżetu państwa z przeznaczeniem na zwrot w tym roku środków finansowych z tytułu zmniejszonych albo uchylonych kar pieniężnych, o których mowa w art. 43g pkt 1–4 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 35. Środki finansowe przyznane w roku 2022 w formie dotacji celowej na podstawie art. 75a ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2082 i 2089) pozostają w dyspozycji podmiotów, którym zostały przyznane, i mogą zostać wykorzystane w roku 2023 na finansowanie realizacji zadań, na które zostały przyznane.

Art. 36. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 37. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 43d ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 43k ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 38. Pierwszy przegląd, o którym mowa w art. 21b ustawy zmienianej w art. 1, jest przeprowadzany w 2027 r.

Art. 39. 1. W latach 2023–2032 maksymalny limit wydatków Funduszu Edukacji Finansowej na realizację zadań, o których mowa w art. 43h ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, wynosi łącznie 400 000 tys. zł, w tym w:

- 1) 2023 r. – 50 000 tys. zł;
- 2) 2024 r. – 50 000 tys. zł;
- 3) 2025 r. – 50 000 tys. zł;
- 4) 2026 r. – 50 000 tys. zł;
- 5) 2027 r. – 50 000 tys. zł;
- 6) 2028 r. – 30 000 tys. zł;
- 7) 2029 r. – 30 000 tys. zł;
- 8) 2030 r. – 30 000 tys. zł;
- 9) 2031 r. – 30 000 tys. zł;
- 10) 2032 r. – 30 000 tys. zł.

2. Jeżeli w wyniku zmiany albo uchylenia decyzji o nałożeniu kar pieniężnych, o których mowa w art. 43g pkt 1–4 ustawy zmienianej w art. 1, kary te zostały zmniejszone albo uchylone, maksymalny limit wydatków Funduszu Edukacji Finansowej na dany rok budżetowy, o którym mowa w ust. 1, powiększa się o kwotę przeznaczoną na realizację zadania, o którym mowa w art. 43h ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1.

3. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczeniem przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, z uwzględnieniem zwiększenia tego limitu o kwotę, o której mowa w ust. 2, stosuje się mechanizm korygujący, polegający na zmniejszeniu kosztów związanych z realizacją zadań wynikających z ustawy zmienianej w art. 1 w zakresie dotyczącym Funduszu Edukacji Finansowej, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

4. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, z uwzględnieniem zwiększenia tego limitu o kwotę, o której mowa w ust. 2, jest minister właściwy do spraw instytucji finansowych.

5. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3, jest minister właściwy do spraw instytucji finansowych.

Art. 40. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 29 ust. 1, art. 30 ust. 2, art. 31 ust. 2 i art. 35, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 1 pkt 4 lit. c i pkt 13 oraz art. 12 i art. 20, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*